

A.B. 25/09

Onderwerp: 4^e wijziging Gemeenschappelijke Regeling SVHW 2023

Inleiding

Deze oplegnotitie informeert u over de 4^e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) SVHW 2023 per 1 juli 2025. Door wijzigingen in artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling dient de GR SVHW 2023 te worden aangepast naar een 4^e wijziging GR SVHW 2023. Per 1 juli 2025 of eerder dient de 4^e wijziging van kracht en gepubliceerd te zijn. In de kern is deze wijziging noodzakelijk, omdat het Dagelijks Bestuur (DB) bij een overschrijding van de kosten niet kan verantwoorden dat voor de baten en lasten geen rechtmatigheidsfouten boven de verantwoordingsgrens hebben plaatsgevonden. De huidige lange termijnen uit de wet GR geven het Algemeen Bestuur (AB) niet de mogelijkheid om in alle gevallen tijdig een besluit te nemen over een begrotingswijziging op basis van een zienswijze door de vertegenwoordigende organen, waarbij de termijn voor zienswijze gesteld is op 12 weken. De rechtmatigheid wordt geborgd, door het AB het mandaat te verlenen om begrotingsafwijkingen zonder een zienswijze vast te stellen als de termijnen dit onmogelijk maken. Dit kan volgens de accountant geregeld worden met de voorgestelde wijziging van de GR SVHW. Aan de huidige werkwijze, waarbij de Raden/ VV met, onder andere, een Voor- en Najaarsnota worden geïnformeerd wijzigt hierdoor verder niets.

Aanleiding voor wijziging

Zoals eerder aan u toegelicht dient de GR SVHW 2023 vanwege de volgende redenen aangepast te worden:

- de wijzigingen in artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling 2023;

Zienswijzen

Op 14 november 2024 zijn de Raden/ VV in de gelegenheid gesteld om voor 5 februari 2025 een zienswijze in te dienen op de 4^e wijziging GR SVHW 2023. Er is een aantal zienswijzen ontvangen, te weten van Waterschap Hollandse Delta en van de gemeenten Drimmelen, Geertruidenberg en Alblasterdam (de laatste is 11 februari geagendeerd in de raad). In deze zienswijzen wordt voorgesteld de 4^e wijziging van de GR SVHW niet conform het voorstel van het DB vast te stellen. Kern van de zienswijzen is, dat het begrotingsrecht van de Raden/ VV door de aanpassing wordt ingeperkt.

Reactie op zienswijzen

Voor de jaarrekening 2023 heeft het DB van SVHW voor het eerst moeten verantwoorden in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Onderdeel van deze rechtmatigheidsverantwoording is de beoordeling van de begrotingsrechtmatigheid. De spelregels voor de beoordeling van de begrotingsrechtmatigheid liggen vast in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV. Aanvullend op de kadernota rechtmatigheid zijn in het controleprotocol SVHW nadere aanwijzingen gegeven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de normstellingen en de verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van SVHW. Hieruit blijkt onder meer voor het AB en DB in welke situatie lastenoverschrijdingen onrechtmatig maar acceptabel zijn.

Vanwege de lange wettelijke termijnen van 12 weken voor een zienswijze lukt het niet de wijziging tijdig door het AB vast te laten stellen om als Raden/ VV nog invloed uit te kunnen oefenen met een zienswijze. Eventuele afwijkingen op de begroting worden wel proactief door het DB gemeld met de Voor- en de Najaarsnota. Deze nota's worden ook ter kennisname aan de Raden/ VV aangeboden, zodat de deelnemers de eigen begrotingsrechtmatigheid in hun P&C producten kunnen borgen. Hoewel SVHW in 2023 gehandeld heeft binnen de met het AB gemaakte afspraken over de

(begrotings)rechtmatigheid (afwijkingen zijn acceptabel), moest het DB bij de jaarrekening 2023 toch verklaren dat de verantwoorde baten en lasten onrechtmatig tot stand zijn gekomen, omdat de interne afspraken daarbij niet leidend zijn.

Om voor de begrotingsrechtmatigheid te kunnen verantwoorden dat voor de baten en lasten geen rechtmatigheidsfouten boven de verantwoordingsgrens hebben plaatsgevonden, moet de bestaande werkwijze geformaliseerd worden. Op advies van de accountant kan dit met de voorliggende aanpassing van de GR SVHW 2023. Als het DB zich aan wet- en regelgeving wil houden (compliant wil zijn) is het noodzakelijk om deze wijziging van de GR SVHW vast te stellen.

Kort gezegd: als het AB niet voor 31 december van een jaar de begrotingswijziging met een kostenoverschrijding vaststelt (en dat kan alleen na een zienswijze procedure), dan kan het DB niet verantwoorden dat voor de baten en lasten geen rechtmatigheidsfouten boven de verantwoordingsgrens hebben plaatsgevonden. Omdat SVHW zich wel houdt aan de afspraken met het AB (waaronder het informeren van de Raden/ VV met de Voor- en Najaarsnota) is het handelen wel acceptabel. Door de huidige werkwijze te formaliseren met de voorgestelde wijziging van de GR SVHW 2023 handelt SVHW voortaan rechtmatig. Als het voorstel van het DB niet wordt overgenomen accepteert het AB dat SVHW in situaties weliswaar acceptabel, maar niet rechtmatig handelt.

Aanvullende overwegingen

Uit de zienswijzen komt naar voren, dat enkele Raden en de VV deze wijziging van de GR SVHW beschouwen als inperking van hun begrotingsrecht en hun mogelijkheid om invloed uit te oefenen. Het argument hierbij is, dat de risico's op onrechtmatigheden niet opwegen tegen het verder inperken van de bevoegdheden van de raden/ VV. Hoewel het begrotingsrecht in praktische zin nu ook beperkt is vanwege de lange zienswijze termijnen, is deze zienswijze begrijpelijk. Immers, de wetgever beoogt met recente wetwijzigingen de Raden/ VV meer in positie te brengen voor de Gemeenschappelijke regelingen. Daarom kan niet zomaar aan de zienswijzen voorbij worden gegaan. Bovendien zorgt de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording ook nog altijd tot aanpassingen in de uitwerking door de commissie BBV, zoals recent met de kadernota rechtmatigheid 2024.

Het DB is verantwoordelijk voor een rechtmatige bedrijfsvoering en legt daarom het voorstel tot wijziging voor aan het AB. Het DB geeft het AB in overweging om op basis van de zienswijzen en rekening houdend met de ontwikkelingen in de wetgeving en uitvoeringskaders, te besluiten de 4^e wijziging GR SVHW 2023 nu niet verder te brengen. Het AB staat in dat geval toe dat het DB in bepaalde situaties niet kan verantwoorden dat voor de baten en lasten geen rechtmatigheidsafwijkingen boven de verantwoordingsgrenzen hebben plaatsgevonden, maar dat de afwijkingen dan wel acceptabel kunnen zijn.

Bij een afwijkend besluit van het AB worden de overige aanpassingen van de GR SVHW 2023, het in overeenstemming brengen van de data in de GR SVHW 2023 met de Wet GR, in een volgende wijziging meegenomen. SVHW bereidt dan ook een tekst voor waarmee uw college indien gewenst de Raden/ VV kan informeren over het afwijkende besluit. De reeds vastgestelde financiële verordening in lijn met de voorgestelde 4^e wijziging zal op dit punt worden herzien en opnieuw aan het AB worden aangeboden.

In bijlage treft u aan:

- 4^e wijziging Gemeenschappelijke Regeling SVHW 2023 (A.B. 25/10)
- Overzicht zienswijzen (A.B. 25/11)
- Bijlage bij GR als bedoeld in artikel 4 (A.B. 25/12)
- Concept AB besluit 4^e wijziging GR 2023 (A.B. 25/13)

Gewenste behandeling

U wordt verzocht om een afweging te maken om:

- De 4e wijziging GR SVHW 2023 en de daarbij behorende bijlage bij de GR, alsmede het overzicht met de zienswijze vast te stellen en ter vaststelling aan te bieden aan de vertegenwoordigde organen.

Tijdsplanning

Aanbieden 4e wijziging GR SVHW 2023 DB	23 oktober 2024
Aanbieden 4e wijziging GR SVHW 2023 AC	5 november 2024
Aanbieden 4e wijziging GR SVHW 2023 AB	13 november 2024
Aanbieden 4e wijziging GR SVHW 2023 voor zienswijze aan de Raden/ VV	14 november 2024
Zienswijze indienen	Uiterlijk 5 februari 2025
Bespreken ingediende zienswijze in DB vergadering	15 januari 2025
Bespreken ingediende zienswijze in AC vergadering	28 januari 2025
Bespreken ingediende zienswijze en vaststellen 4e wijziging GR SVHW 2023 in de AB vergadering	5 februari 2025
Toesturen vastgestelde 4e wijziging GR SVHW 2023 aan de Raden/VV voor toestemming (via raadsbesluit en collegebesluit) om de GR te wijzigen	6 februari 2025
Toestemmingsbesluiten toesturen aan SVHW	Uiterlijk 8 april 2025
4e wijziging GR SVHW 2023 publiceren	Vóór 1 juli 2025

Klaaswaal, 5 februari 2025

TOELICHTING

Deze wijziging van de Gemeenschappelijke regeling samenwerking vastgoedinformatie, heffing en waardebeoordeling (SVHW) vloeit voort uit een aantal wijzigingen in de financiële verordening

Met de wijzigingen worden geen inhoudelijke of beleidsmatige wijzigingen beoogd of doorgevoerd. De doorgevoerde wijzigingen betreffen de

- de datum van vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur;
- de datum voor het aanbieden van de begroting aan de vertegenwoordigde organen;
- het niet van toepassing zijn van de Gemeentewet op besluiten tot wijziging van de begroting en voorbehouden is aan het Algemeen Bestuur. Met als uitzondering als bij een begrotingswijziging de resultaten van de jaarrekening van het voorgaande jaar daartoe aanleiding geven;

Artikel 18, lid 1

Door de verlenging van de zienswijzeperiode is de uiterlijke datum voor het vaststellen van de begroting aangepast van 1 juli naar 14 september, omdat de begroting uiterlijk 15 september aan Gedeputeerde Staten moet zijn gezonden.

Artikel 18, lid 2

In de Wgr artikel 67a staat de uiterlijke datum voor het aanleveren van de jaarrekening 30 april benoemd. Omdat dit in de Wgr benoemd staat wordt dit ook zo overgenomen in de Financiële verordening in plaats van 15 april.

Artikel 18, lid 10

In de GR SVHW 2023 staat dat het Algemeen Bestuur de begroting en begrotingswijzigingen voor moet leggen aan de Raden/ VV voor een zienswijze. In art. 68 lid 6 van de Wgr staat, dat in de gemeenschappelijke regeling kan worden bepaald van welke categorieën begrotingswijzigingen hiervan kan worden afgeweken. Vanwege de zienswijze termijn van 12 weken is het alleen voor de eerste begrotingswijziging, die plaatsvindt naar aanleiding van de resultaten van de jaarrekening uit het voorgaande jaar, mogelijk om deze voor een zienswijze in te dienen om ook daadwerkelijk op een zienswijze in te kunnen spelen bij een definitieve vaststelling van de wijziging door het Algemeen Bestuur. Op latere momenten in het jaar is het niet mogelijk de zienswijzeprocedure tijdig te doorlopen om invloed uit te kunnen oefenen. Daardoor komt strikt formeel de rechtmatigheid in het gedrang. Door de verantwoordelijkheid voor de overige begrotingswijzigingen bij het Algemeen bestuur te leggen wordt voorkomen dat onrechtmatig gehandeld wordt volgens de letter van de wet. Hierdoor hoeft er geen begrotingswijziging meer te worden voorgelegd aan de vertegenwoordigende organen. In feite is dit nu de praktijk alleen moet dit voor de formele rechtmatigheid worden aangepast in de GR SVHW.

Artikel 18, Lid 11

Door de wijziging in lid 10 is lid 11 niet meer van toepassing en komt te vervallen.

Artikel 35

Inwerkingtreding van de regeling is op de dag na die van de bekendmaking.